

't Kleppermenneke

Achtendertigste Jaargang nr.: 19

29 oktober 2020.

't Kleppermenneke verschijnt elke veertien dagen.

Redactieadres: De Klapstaarten 11, 5085 GA Esbeek, ☎ 013-5169450

Internet: www.kleppermenneke.nl

Aanleveren kopij: via onze website www.kleppermenneke.nl

of mail naar : kopij@kleppermenneke.nl

E-mail voor overige zaken : kleppermenneke@planet.nl

Indien U stukken heeft, die geplaatst moeten worden, lever deze dan **uiterlijk vóór zondagavond 19.00 uur** aan. Bij voorkeur via onze website www.kleppermenneke.nl zie bij "info" en dan bij "aanleveren kopij".

Alle kopij moet **ALTIJD** zijn voorzien van naam en telefoonnummer. Anonieme en **te laat ingeleverde kopij** worden niet geplaatst. De redactie behoudt het recht op het niet plaatsen van artikelen.

Abonnement: De kosten hiervan bedragen € 11,50 per jaar. Voor abonnees in Hilvarenbeek en Diessen € 14,00. Bankrekening-nummer: Rabobank NL65 RABO 0122 3609 90 (vermeld **postcode** en **huisnummer**). Bij gebruik maken van een machtiging geldt een korting van € 1,50. Voor vragen hierover kunt u terecht bij het redactieadres.

Opzeggingen: Vóór 1 oktober voor het nieuwe abonnementsjaar.

Ook **adreswijzigingen** dienen tijdig doorgegeven te worden.

Advertenties: Kleine advertenties (klepperkes) kunt u afgeven en betalen bij het redactieadres. **Kosten vanaf € 3,00.**

Voor bedrijfsadvertenties: zie het redactieadres.

Bezorging: Indien u geen Kleppermenneke heeft ontvangen, terwijl u wel abonnee bent, bel dan het redactieadres.

Illustratie voorkant: Juliana Rios Martinez.

Tekeningen binnenwerk: kleppermenneke archief.

Agenda

- t/m 06 dec Nieuwe Tentoonstelling: “Een keur aan koppen”, in
Andreas Schotel Museum
- t/m 01 nov Kunstwandeling LandArt Brabant op nbp De Utrecht
- 05 nov Inzamelen restafval
07 nov Oud Papier (parkeerplaats bij Schuttershof)

Het volgende Klepperenneke verschijnt op donderdag 12 november.
Kopij aanleveren voor zondagavond 08 november 19.00 uur.

**OUD Papier inleveren Zaterdag
7 november 2020
Op de parkeerplaats bij
Schuttershof
Tussen 9.00 en 12.30 uur
Oranje vereniging Esbeek**

Felicities

29 okt	Iris Broeckx
29 okt	Mees Hesselmans
30 okt	Suus van Lieshout
31 okt	Guusje de Jong
01 nov	Josje de Jong
01 nov	Marit Gerritsen
01 nov	Evy Rijnen
02 nov	Karin Damen
03 nov	Kaye van Amersfort
03 nov	Jur Hesselmans
03 nov	Ties Hesselmans
03 nov	Pleun van Hees
05 nov	Madison Persoons
06 nov	Cas van Zandvoort
06 nov	Meeke Timmermans
06 nov	Teun van Egmond
06 nov	Jordin Schilders
07 nov	Jayden de Groot
08 nov	Davy v Roover
09 nov	Paul Broeckx
10 nov	Maarten Hesselmans

Van harte gefeliciteerd allemaal !!!

Een onderwerp met traditie: de boerenmaaltijd van Andreas Schotel

In deze bijdrage breng ik graag een tekening van Andreas Schotel onder de aandacht en tracht die qua thematiek te plaatsen in een historisch perspectief.

In de museumcollectie is een geaquarelleerde houtskooltekening van Andreas Schotel aanwezig, waarop een boerenfamilie tijdens het middagmaal is afgebeeld. Het gezin bestaat uit een moeder en (half zichtbaar) vader met vijf kinderen en dienstmeisje of zijn ze soms alle zes kinderen van het echtpaar. Ze zitten aan een tafel voor het raam met roedenverdeling en boven de tafel hangt een olielamp. Blijkens de half afgesneden letters BRA moet het tafereel in Noord-Brabant gesitueerd worden en ongetwijfeld in Esbeek. En blijkens het jaartal in 1920. Enkele jaren eerder heeft Schotel een lino gemaakt, waarop kaarters aan tafel op knopstoelen in een boerenomgeving met schouw en mutserd en oliehanglamp zijn afgebeeld. Volgens overlevering zou het de familie Schellekens van het Hoogeind zijn. Terwijl de lino conventioneel-traditioneel overkomt, heeft de tekening toch eerder een modernere uitstraling.

Het thema mensen aan het eten aan tafel kennen wij uit de bijbel met het laatste avondmaal en de Emmausgangers. Nagenoeg iedereen kent de afbeelding van de muurschildering van het Laatste Avondmaal, die de renaissancekunstenaar Leonardo da Vinci (1452-1519) in de refter van het klooster Santa Maria delle Gracie in Milaan heeft aangebracht. Het is een iconografisch modelvoorbeeld geworden met veel navolgingen zoals de natuurgetrouwe kopie in de Abdij van Tongerlo. Ook de Emmausgangers aan tafel met Christus hebben talloze kunstschilders weergegeven. Bekend zijn bijv. het schilderij van Abraham Bloemaert (1566-1651) in de Koninklijke Musea te Brussel of dat van Rembrandt (1606-1669) in het Louvre te Parijs. Maar het meest bekend is wellicht het schilderij van de Emmausgangers in Museum Boymans van Beuningen te Rotterdam, dat in 1937 als een 'echte' Johannes Vermeer is aangekocht, maar later een vervalsing blijkt te zijn door meestervervalser Han van Meegeren (1889-1947).

De Haagse Schoolschilder Jozef Israëls (1824-1911) heeft het thema van de boerenmaaltijd in de Nederlandse schilderkunst nieuw leven ingeblazen. Evenals andere schilders trekt hij geregeld naar Dongen, waar hij in 1876 een schoenmakersfamilie aan de maaltijd schildert in een donker binnenhuis. De ouders zitten tegenover elkaar aan tafel en prikken met een vork uit een walmende schaal aardappels hun deel. Hierbij staat een schommelwieg en drie dreumesen terzijde eten hun bord piepers met de tien geboden. In 1882 herneemt hij het Dongens thema meerdere malen met variaties. Nu beeldt hij het boerengezin af bij de maaltijd rondom een tafel, waaraan vader, moeder die opschept en twee kinderen op knopstoelen zitten en het jongste kind in een kinderstoel. In 1885 beeldt hij het thema nogmaals uit, maar dan zit een boerenechtpaar in gebed aan een ronde tafel met een walmende schaal aardappels voor een open vuur met vuurkorf en er staat een rieten wieg met kind in de ongedeelde ruimte van een Twents los hoes (d.i. een type boerderij). Israëls heeft dit tafereel opgedaan in Delden in de buurt van hotel Carlshaven, waar hij logeerde. Opnieuw schildert hij omstreeks 1902 aardappeleters: een oude vrouw en drie oude mannen aan een tafel met daarop een schaal aardappelen. De nadruk ligt nu geheel op de figuren.

In Den Haag bij kunsthandel Goupil & Cie heeft Vincent van Gogh dergelijk werk van Israëls uit 1882 ongetwijfeld gezien. Dit heeft hem drie jaar later te Nuenen geïnspireerd tot het schilderen van De Aardappeleters, zijn belangrijkste werk uit zijn Brabantse periode en nu wereldberoemd.

In april 1885 (brief 492) is hij met het thema “boeren om een schotel aardappels” bezig en laat in een schets aan zijn broer Theo zien hoe de compositie is en schrijft: “Ik heb het op een vrij groot doek geschilderd en zoals de schets nu is, zit geloof ik er wel leven in.” Hij stapt naar de pas opgerichte drukkerij Gestel & Zn aan de Langendijk (d.i. Vestedijk) in Eindhoven om direct op de lithografische steen zijn aardappeleters te tekenen. Het gebruik van de steen, greinen, papier en drukken van 50 exemplaren kost hem drie gulden (brief 493). Na de koppen nog afzonderlijk geschilderd te hebben komen de schilderijen vervolgens in mei gereed. Van Gogh is in navolging van Jean-François Millet, de vader van Barbizon, gegrepen door het boerenleven: “Door op alle uren van den dag voortdurend het boerenleven te zien ben ik er zoo ingeraakt dat werkelijk ik aan niets anders haast ooit denk” (brief 493). In de jaren 1890 komt Albert Neuhuys (1844-1914) met regelmaat in Mol, waar hij het thema op zijn manier uitbeeldt.

In de traditie van de Haagse School-schilders en Vincent van Gogh komt Andreas Schotel ook naar Esbeek om zich door de boerenarbeid te laten inspireren. Jozef Israëls beeldt het eenvoudige boerenleven lieflijk af, idealiseert en romantiseert het. Van Gogh poogt in de uitdrukking van de koppen de hardheid van het boerenbestaan weer te geven. Bij Andreas Schotel wordt het onderwerp op een tamelijk objectieve wijze voorgesteld, zoals hij het ter plaatse heeft waargenomen.

Met deze bijdrage hoop ik duidelijk gemaakt te hebben, dat Andreas Schotel nog in de traditie van het thema staat, maar dit niet op een nostalgische, maar eigentijdse wijze uitbeeldt.

Peter Thoben,
Conservator

Han van Meegeren Emmausgangers -1937, olieverf op doek 118 x 130,5 cm, collectie Bouhans van Beuningen Rotterdam

Wanneer they dat heeft my eenigeis verwardt my
 met een en woorde van te uittrengen te hebben.
 Ge zult zeggen ge hebt het om te drinken van
 1. Brouwen - en dat leen ik den vol met
 begrippen -
 Het is eede loot - maar ik wilde te mag een zeggen
 dat ik eegte hardste koop dat vanlaar de
 correspondentie was was kerindigen god wisten
 dan ge den kaarten bijD wel was -
 Heerly ge een twee troklets naar een
 van stads die ik meubla kerogelidterus
 bijg ten op reesie over die boeren over
 een schotel aardappels
 Ik kom deenst van heer - en het by het
 compleet may gewerd en aan - ofitoun
 in het by dat, deffmaet het oungel.

Zie hier hoe de correspondentie van geroorden is
 Ik heb het op een vrijwel duit geschiedt ~~en~~
~~en~~ en geveer de schets van in het geloof en vrede
 keran in -

Vincent van Gogh, Brief 492 van 6 april 1885
 aan broer Theo met schets Aardappleeters

Wie verdient er een bloemetje?

Ken jij iemand uit Esbeek die afgelopen maand iets bijzonders heeft gedaan en daarvoor in het zonnetje gezet moet worden, tip dan de redactie.

Stuur uw tip naar kleppermenneke@planet.nl of: 06-15422966, zet er duidelijk bij waarom die persoon het bloemetje verdient. De redactie beoordeelt en hierover kan niet gecorrespondeerd worden.

Vincent van Gogh, Aardappeleters, litho op papier 297 x 620 mm, collectie Rijksmuseum

Vincent van Gogh, De Aardappeleters - 1885, olieverf op doek 82 x 114, collectie Van Gogh Museum Amsterdam

Albert Neuhuys, Midagmaal in een boerengezin te Mol, aquarel op papier 565 x 765 mm, collectie Rijksmuseum Amsterdam

MS collecteweek (16-21 november 2020): collectanten gezocht in Esbeek, (HILVARENBEEK)!

Van 16 t/m 21 november 2020 vindt de landelijke huis-aan-huiscollecte van het Nationaal MS Fonds plaats. We zijn hard op zoek naar collectanten in Esbeek, (HILVARENBEEK). Help jij ons in de strijd tegen multiple sclerose (MS)?

Anders dan anders

Door het coronavirus ziet de MS collecte er dit jaar anders uit. Collecteren mag van de overheid, maar het is niet vanzelfsprekend dat onze collectanten allemaal langs de deur gaan. Daarom biedt het Nationaal MS Fonds andere manieren van collecteren aan haar collectanten. Collectanten kunnen een donatieflyer met QR-code door brievenbussen in hun omgeving doen. Ook is het mogelijk om online te collecteren met een digitale collectebus. Meer informatie hierover vindt u op www.nationaalmsfonds.nl/ms-collecte/collecteren-in-coronatijd

MS staat niet stil, dus wij ook niet

De opbrengst van de collecte is enorm belangrijk voor het Nationaal MS Fonds. Met de opbrengst van de collecte wordt onder andere onderzoek naar betere behandelingen en een betere kwaliteit van leven voor mensen met MS gefinancierd. Dit onderzoek mag niet stil komen te liggen, MS staat immers ook niet stil. Helpt u mee? Word collectant.

Meer informatie of aanmelden: www.nationaalmsfonds.nl/collecteren

Snoep goed met snoepgoed van korfbalclub Tuldania!

Dit jaar verkopen de meiden van DKV Tuldania weer mooie juten zakjes met snoepgoed in de weken voor de gezellige sinterklaastijd. De meiden verkopen dit deze keer in hun eigen kring of buurtje.

Wilt u echter verzekerd zijn van zo'n lekkere zak om zo de korfbalclub een warm hart toe te dragen bel of app dan naar 1 van de onderstaande commissieleden.

In het pietenzakje zit een zakje kruidnoten, zakje chocoladenoten, brokken speculaas en gevulde speculaas. Dit verkopen wij voor €7,50 en brengen we graag naar u toe!

Een zoete groet namens DKV Tuldania;

Liesbeth Klessens
06 524 522 87
Sanne van Lieshout
06 254 56 567
Linda Colsters
06 29 18 62 14
Neeltje Fiers
06 30 40 7907
Hilde de Kort
06 38 89 38 12

Dank u voor u steun!!

Gemuts (van onder de muts)

Wij zijn inmiddels weer aan de wintertijd gewend
De klok is afgelopen weekend een uur teruggezet
Helaas konden we geen heel jaar terug
Toen kwamen we 's morgens namelijk nog onbezorgd uit bed

Voor de gezinnen met kleine kinderen
Die toch al heel vroeg wakker zijn
Is het deze weken extra doorbijten
Dat uurtje eerder doet dan best wel pijn.

Misschien is het niet voor iedereen duidelijk,
Maar nu zitten we weer op de “normale” tijd
Die tot het laatste weekend van maart zal gaan duren
Nog steeds volgens een gezamenlijk Europees beleid.

Ik hoop trouwens wel dat we dan kunnen zeggen
Dat we corona helemaal de baas zijn
Want dit virus overheerst ons nu allen
De samenleving stokt en dat is niet fijn.

Toch blijven we in Esbeek toekomstgericht werken
Er zijn alweer de nodige bouwplannen gesmeed
Zowel in de Groenstraat als bij “de oude Smidse”
Wordt al gebouwd of ligt de grond gereed.

Ook in het oude schoolgebouw zijn weer activiteiten:
Het kreeg een woonbestemming zodat het niet wordt gekraakt.
Dit ter overbrugging tot de definitieve locatieherinrichting.
Het eerste huishouden woont er nu, het begin is gemaakt.

Hoewel het niet gaat over een Artist in Residence
Is dit gezin ook heel erg kunstzinning begaafd
Want met de komst van het theaterduo Canti Vaganti
Blijft de creativiteit in dat gebouw zeker gehandhaafd.